

«Бекітемін»
Маңғыстау облысының білім
басқармасының Бейнеу ауданы білім
болімтің «Бейнеу» санаториялық
бөбекжайы» КММ-сі
директоры м.у.а Р.Нуртаева
«31» 08 2022ж

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспарының және Мектепке
дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу бағдарламасының негізінде 2022-2023 оқу
жылына арналған ортаңғы «Айғолек» тобының ұйымдастырылған қызметтің
перспективалық жоспары**

Дайындаған: Мусилова Г.

Түркбенбаева Р.

**Мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың үлгілік оқу жоспары және Мектепке дейінгі тәрбие мен
оқытудың үлгілік оқу бағдарламасы негізінде**
2022 - 2023 оқу жылына арналған ұйымдастырылған іс-әрекеттің перспективалық жоспары

Білім беру ұйымы : «Бейнеу» санаториялық бөбекжайы» КММ

ортаңғы «Айгөлек »тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас.

Жоспардың құрылу кезеңі: қыргүйек айы, 2022-2023 оқу жылы.

Aйы	Ұйымдастырылған іс-әрекет	Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері
Қыргүйек	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> – қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дene жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты өмір салты туралы бастанқы түсніктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шапшандық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лактыру мен қағып алу, енбектеу мен өрмеледің негізгі қимыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қимылды ойындарға, өзара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. <p>1) жүру. Белгілі бір тапсырмаларды орында арқылы еркін жүру және жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, тізені жоғары көтеріп жүру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп қол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, шенбер бойлап, қол ұстасып, арқаннан ұстап, тоқтай қалып, жүрелеп, бүрілген, "жыланша", заттарды айналып өтіп, төбешікке шығып және төбешіктен түсіп саппен жүру;</p> <p>Спорттық жаттығулар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) велосипед тебу. Үш дөнгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру; 2) жүзуге дайындық. Суға тұсу, судан шығу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу.
	Сөйлеуді дамыту	<p>Дағдыларды қалыптастыру:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды айта білу; <p>Сөздік кор:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ойын мен ойын жаттығулары арқылы сөздік корын кеңейту; 2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауды үйрету. <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) сөздерді жіктелуіне, септелуіне қарай байланыстыру. <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табиғат нысандарын бақылау кезінде байланыстырып сөйлеу; 2) шағын тақпақтар мен өлендерді жаттау.
	Көркем әдебиет	<ol style="list-style-type: none"> 1) ертеғілердің мазмұнын түсінуге, тындауға, бейнелі сөздерді есте сақтауға.

Математика негіздері	<p>Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жок" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) біртекті заттардан топтар құрастыру және олардың біреуін бөліп көрсету.</p> <p>Шама.</p> <p>Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) геометриялық пішіндерді тану және атау.</p> <p>Кеністікте бағдарлау. Өзінің дене мүшелерінің орналасуын білуді үйрету.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) езіне тікелей жақын кеністік бағдарын анықтау, заттарды сол жактан он жакка қарай орналастыру.</p> <p>Уақытты бағдарлау.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>тәулік бөліктерін тану және атау - таңертең, күндіз, кеш, түн.</p>
Коршаған ортамен таныстыру	<p>Тірі және өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін қалыптастыру.</p> <p>Күн райының жағдайын анықтау, табиғат құбылыстарын (маусымдық) бақылау. Табиғат құбылыстарына қызығушылықтарын тәрбиелеу.</p>
Құрастыру	<p>1) әртүрлі түстегі және пішіндегі бөлшектерден қарапайым құрылыштар құрастыру; 2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденен орналастыру тәсілдерін пайдалану;</p>
Сурет салу	<p>Түрлі бағытта тұра сызықтарды, олардың киылышуын жүргізе білуді қалыптастыру:</p> <p>1) көгөністер мен жемістерді, ыдыстарды, ойыншықтарды, жануарларды бейнелеу, дөнгелек пішінді заттардың суретін салу (шарлар, бұлт, күн);</p>
Мұсіндеу	<p>1) сазбалшықтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалшық, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөнгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-тұлік тағамдарын мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру;</p>
Жапсыру	<p>1) дайын пішіндерден заттардың бейнесін жасауды үйрету;</p> <p>2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді тандау;</p>
Музыка	<p>Музыка тыңдау.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>1) түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көніл күйін қабылдау;</p> <p>2) түрлі сипаттағы аспапта орындалған пъесаларды тыңдау, есте сактау;</p>

		<p>Ән айту.</p> <p>Дыбыстаудың бірыңғай күшімен бірдей карқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Музыкалық-ырғактық қозғалыстар.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) бірінің артынан бірі жүру барысында би ыргағын, музыканың би сипатын игеру; 2) әуенмен бірге би қозғалыстарының қарапайым элементтерін орындау.
--	--	---

Қазан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> – қимыл белсенділігін дамыту мен үйлестіру және дене жаттығуларына қызығушылықтарын қалыптастыру; – мәдени-гигиеналық дағдыларын қалыптастыру; – саламатты өмір салты туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру; – денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік, төзімділік, икемділік, шашандық, үйлесімділікті дамыту; – жүру, жүгіру, секіру, лақтыру мен қағып алу, еңбектеу мен өрмеледілік негізгі қимыл түрлеріндегі қарапайым дағдыларды орындауды қалыптастыру; – бірлескен қымылды ойындарға, өзара қарым-қатынастың жағымды ережелеріне баулу. <p>2) жүгіру. Белгілі бір тапсырмаларды орында арқылы жүгіру дағдыларын қалыптастыру: сапта бір-бірлеп, бірінің артынан бірі, аяқтың ұшымен, кол мен аяқ қозғалыстарын үйлестіру, аралықты сақтай отырып, бағытты өзгертіп, шенбер бойлап, тоқтайды, "жыланша", заттарды айналып отіп, алаңың бір жағынан екінші жағына жүгіру және тағы басқа;</p> <p>3) секіру. Екі аяқтан басты затқа тигізе отырып, жоғары қарай 2-3 метр қашықтықта алға қарай жылжи отырып, тұрған жерінен ұзындыққа, 5-10 см биіктікте зат арқылы жерде жатқан жалпақ құрсауға секіру дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Спорттың жаттығулар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) велосипед тебу. Үш дөңгелекті велосипед тебу дағдыларын қалыптастыру; 2) жүзуғе дайындық. Суға түсу, судан шығу, суда ойнау дағдыларын қалыптастыру. Сауықтыру-шынықтыру шаралары. <p>Шынықтыру шараларын жүргізу. Тыныс алу жаттығуларын жүргізу.</p>
Сөйлеуді дамыту		<p>Дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>2) дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту;</p> <p>Сөздік кор:</p> <p>2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үрнету;</p> <p>Тілдің грамматикалық құрылымы:</p> <p>2) заттардың бөлшектерін ажыратуға және атауға үрнету.</p> <p>Байланыстырып сөйлеу.</p> <p>Келесі дағдыларды қалыптастыру:</p> <p>3) ересектердің сезін тыңдау және түсіну;</p> <p>4) сөйлеу әдебінің сәйкес түрлерін дұрыс қолдану;</p>
Көркем әдебиет		<p>2) кейіпкерлерді ойнағанда мінез-құлқын бере білуге, интонациясын қабылдауды;</p>

Математика негіздері

Сан. "Көп", "біреу", "бір-бірден", "бір де біреуі жок" ұғымдары туралы түсініктерін қалыптастыру.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

2) бөлмедегі заттарды ажырату және олардың санын анықтау.

Шама.

Шама бойынша заттардың әртүрлі болатыны туралы түсінік беру.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

1) ұзындығы мен ені бойынша екі қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру.

Геометриялық пішіндер. Балаларды геометриялық пішіндерді тануды және атауды үйрету: шеңбер, шаршы, ұшбұрыш, түйсіну және көрү арқылы пішін түрлерін зерттеуді үйрету.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

1) геометриялық пішіндерді тану және атау.

Кеністікте бағдарлау. Өзінің дene мүшелеңінің орналасу бағдарын білуге үйрету. Келесі дағдыларды қалыптастыру:

1) өзіне тікелей жақын кеңістік бағдарын анықтау, заттарды сол жақтан оң жаққа қарай орналастыру.

Уақытты бағдарлау.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

тәулік боліктерін тану және атау - таңертен, күндіз, кеш, түн.

Коршаған ортамен таныстыру

Өсімдіктер әлемі.

Тұған өлкенің кейбір өсімдіктері, көгөністері мен жемістері туралы қарапайым түсініктерін қалыптастыру; бөлме өсімдіктерінің түрлері (шегіргүл, қазтамақ, бегония және тағы баска), олардың ерекшеліктері туралы білімдерін қалыптастыру.

Құрастыру

2) бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді калау, пластиналарды тік бағытта және көлденен орналастыру тәсілдерін пайдалану;

3) ірі және ұсақ құрылым материалдарынан құрастыру;

Сурет салу

2) бірнеше көлденен және тік сызықтардан заттар салуды (дуал); салынған пішіндерді бояуды, дәстүрден тыс сурет салу (саусактарымен және алакандарымен, түрлі-түсті борлармен) дағдыларын қалыптастыру.

Мұсіндеу

1) сазбалышқтың, ермексаздың қасиеттерімен танысу дағдыларын жетілдіру. Сазбалышқ, қамыр, ермексаз кесектерінен бөліп алу, дөңгелектеу, ширату, созу тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық-түлік тағамдарын мұсіндеу дағдыларын қалыптастыру;

Жапсыру

2) бейнеленген заттарға сәйкес түстерді тандау;

3) желімдеудің техникасы;

Музыка

Музыка тындау.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

3) пьесаның көнілді мазмұнына эмоциялы көңіл күй танытады;

4) балалар аспаптарының, музыкалық және шұлы ойыншықтардың дыбысталуын ажыратады.

Ән айту.

Дыбыстаудың бірынғай күшімен бірдей қарқында ән салу, ересектермен бірге ән салу, аспаптың сүйемелдеуіндегі даусына бейімделу дағдыларын қалыптастыру.

Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.

Келесі дағдыларды қалыптастыру:

3) әуен сипатына үн кату, оның белгітерінің өзгеруін байқау;

Караша

Дене шынықтыру

- дене жаттыгуларын орындауға қызығушылықтарын ояту;
- негізгі қымыл түрлері: жүгіру дағдыларын жетілдіру;
- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;
- қымылдарды белсенді орындауды дамыту және қымылдарды үйлестіру,
- дене жаттыгуларына қызығушылықта баулу;
- денсаулыкты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шашаңдықты дамыту;
- құрдастарымен қымылды ойындарды бірге ойнауга, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Жүгіру. Бірқалыпты, аяқтың ұшымен, сапта бір-бірден, алаңың бір жағынан екінші жағына, әр түрлі бағытта: тұра, шенбер бойымен, «жыланша», шашырап жүгіру; белгілі бір тапсырмаларды орындау арқылы: тоқтап жүгіру, белгі бойынша көрсетілген жерге жүгіру; қарқынды өзгертіп, жылдам (10-20 метрге дейін), тоқтамай баяу қарқынмен (50-60 секунд ішінде) жүгіру.

Жалпы дамытуши жаттыгулар.

Кол және иүқ белдеуіне арналған жаттыгулар:

- колды жоғары, алға, жан-жаққа көтеру және түсіру (бірге немесе кезекпен);
- заттарды бір қолынан екінші қолына салу, алдына, артқа апару, басынан жоғары көтеру;
- колдарын алдына немесе басынан жоғары, артына апарып шапалактау;
- колды алға, жан-жаққа созу, алақандарын жоғары карату, колды көтеру, түсіру, саусактарды қозғалту, кол саусактарын жұму және ашу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен колдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Сезім мүшелерін ажыратуға және атауға (көз, құлақ, мұрын, ауыз) үйрету, олардың ағзадағы рөлі және оларды қалай корғауға, күтүге болатыны туралы түсінік беру (ұсақ заттарды құлаққа, мұрынға тықпау).

Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауға, денсаулықты сактауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қымылды ойындар мен дене жаттыгуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру

шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауда болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байыту;
- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты (а, ә, е, о, ұ) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойнан жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (күз мезгілі, ауа райы, күз өнімдері, көлік түрлері, аңдар, ертеңі кейіпкерлері) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.

Байланыстырып сөйлеу.

Суреттерді, заттарды қарастыруда, тірі және өлі табигат нысандарын бақылау кезінде, шығармаларды тындағаннан, мультфильмдер, ертеңілер көргеннен кейін балаларды алған әсерлерімен бөлісуге, өз ойнан айтуда үйрету.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
  - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
  - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;
- Оқылған шығармадан ең қызықты, мәнерлі үзінділерді қайталау, балаларға сөздер мен қарапайым сөз тіркестерін қайталап айтуда мүмкіндік беру.

Кітаптарға қызығушылықты ояту.

Таныс кітаптардағы суреттерді балалармен бірге қарастыру, оларға суреттердің мазмұны туралы эмоционалды түрде айтуда, балалардың пікірлерін тындау.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үрету;
- заттарды зерттеуге қызынгышылдықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағдыландыру;
- көрнекі-кімбылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.

Сан.

«Көп», «бір» ұғымдары туралы түсініктерді қалыптастыру, заттардың санын ажыратуға үрету: көп-біреу (біреу-көп), біртекті заттарды тоқтастыру және олардың біреуін бөліп көрсету, қоршаган ортадан бір немесе бірнеше бірдей затты табу, «қанша? неше?» сұрағына жауап беру. Заттарды салыстыру: заттарға қосу немесе заттардан алу тәсілдері арқылы тең және тең емес заттар тобын салыстыру, «Тен бе?», «Қайсысы артық (кем)?» сауалдарына жауап беру.

Қоршаган ортамен таныстыру

- балаларды қоршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үрету;
- отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;
- еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту;
- табиғатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсак заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынға тыкпау);
- табиғатқа сүйіспеншілікке және камкорлық жасауға баулу.

Бала, оның отбасы, үйі.

«Мен» бейнесін, құрдастарын, өзін балалар қоғамының бір мүшесі ретінде сезінуге, әртүрлі ойындарды өз бетінше ойнауға үрету, өз іс-әрекеттерін оң бағалау және өзін-өзі бағалауын, ойында туындаған мәселелерді шешу тәсілдерін дамыту.

Заттық әлем.

Заттардың айырмашылықтары мен атауларын, олардың көлемін, түсін, пішінін қарастыру мен зерттеу дағыларын қалыптастыру, заттардың сапалары мен қасиеттерін: сипап сезу, дәмін көру, есту арқылы тануды қалыптастыру.

Көлік, байланыс қуралдары.

Көлік қуралдарының түрлерімен және ауада ұшатын қозғалыс құралдарымен таныстыру.

Еңбекке баулу.

Таныс мамандық иелеріне құрметпен қарау, олардың еңбек нәтижелеріне камкорлық таныту. Балаларды ересектердің еңбегін бақылау негізінде ойын әрекетіне ынталандыру. Мүмкіндіктеріне қарай күтүшіге, аула сыйыруышыға көмек көрсетуді ұйымдастыру. Өзгенің еңбегінің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсете ниеттерін қолдау.

Табиғаттағы маусымдық өзгерістер.

Ауа-райының жағдайын анықтау (сүйк, жылы, ыстық), табиғат құбылыстарын бақылау (маусымдық), бақылау күнтізбесінде жылдың қысқы, көктемгі, жазғы және күзгі мезгілдеріндегі ауа-райының жай-куйін белгілеу.

Кұрастыру	<ul style="list-style-type: none"> - балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алаканмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру; - өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу; - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу. <p>Балалардың кұрастыруға қызығушылығын арттыру, конструкторлардың түрлерімен таныстыру.</p>	
Сурет салу	<ul style="list-style-type: none"> - қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, кез бен қолдың үйлесімін дамыту; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Көлденең және тік сзықтарды салу, олардың қылышысын жүргізе білу, әртүрлі пішіндегі (көгөністер мен жемістер, ыдыс-аяқ, ойыншықтар, жануарлар), дөңгелек пішінді (шарлар, бұлттар, күн) заттарды бейнелеу, бірнеше көлденең және тік сзықтардан тұратын заттарды бейнелеу.</p>	
Мүсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Сазбалшықтан, ермексаздан мүсіндеуге қызығушылыққа баулу. Сазбалшық, ермексаз кесектерінен бөліп алу, домалату, ширату, созу, жао тәсілдерін пайдалана отырып, көгөністер мен жемістерді, кейбір заттарды, азық- тұлік тағамдарын мүсіндеуге үйрету.</p>	
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды карым катынас орнату; - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Балалардың жапсыруға қызығушылығын арттыру. Қағаз бетінде көлемі, түсі, пішіні бойынша әртүрлі дайын пішіндерді белгілі реттілікпен орналастыра отырып, ойдан немесе берілген тапсырма бойынша заттардың бейнесін жасау, содан соң пайда болған бейнені қағазға жапсыру.</p>	
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. <p>Музыка тыңдау. Музыкалық шығарманы соңына дейін тыңдауға, музыканың сипатын түсінуге, музыкалық шығарманың неше бөлімнен тұратынын білуге және ажыратуға үйрету.</p> <p>Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту).</p> <p>Музыкалық-ырғактық қозғалыстар. Музыкамен жүру мен жүгіруді ырғакты орындау, шенбер бойымен бірінің артынан бірі жүру және шашырап жүргуге үйрету. Музыканың басталуы мен аяқталуына сәйкес қимылдарды орындау, қимылдарды өз бетінше бастау және аяқтау.</p>	
Желтоқсан	Дене шынықтыру	<ul style="list-style-type: none"> - дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: домалату, лактыру, қағып алу дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру,

- дene жаттыгуларына қызығушылықта баулу;
- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту;
- құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды колдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Домалату, лақтыру, қағып алу. Заттарды оң және сол қолмен қашықтыққа лақтыру (2,5-5 метр қашықтық), төменин екі қолмен көлденең нысанага, оң және сол қолмен (1,5-2 метр қашықтықтан) допты кеуде түсынан лақтыру, оң және сол қолмен тік нысанага (нысана биіктігі-1,2 метр) лақтыру (1-1,5 метр қашықтық), аяктарын алшақ қойып, отырып, 1,5-2 метр қашықтықтан допты бір- біріне, заттардың арасынен, қақпаға домалату. Допты жоғары лақтыру, төмен - еденге (жерге) соғу, қағып алу.

Жалпы дамытуши жаттығулар.

Кеудеге арналған жаттығулар:

- допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу;
- солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта);

Спорттық жаттығулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.

Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суға тұсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертен және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен колдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Денсаулықтың құндылығы туралы түсінікті дамыту; ауырмауга, денсаулыкты сактауға ынталандыру, «салауатты өмір салты» және оны ұстану туралы алғашқы түсініктер беру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дene жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың құнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету;
- түрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытуши ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік қорды байыту;
- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;

Сөйлеуді дамыту

- қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-катаңас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сойлеудің дыбыстық мәдениеті.

Кейбір дауыссыз (п-б) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттыгулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, жана жыл, мереке, мерекелік құралдар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.

Байланыстырып сөйлеу.

Ересектердің сезін тындау және түсіну, сөйлеу әдебінің тиісті формаларын дұрыс қолдану, ересектермен диалог құру, берілген сұраптарды тындау және толық жауап беру.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-катаңас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Ересектермен бірге өртегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейіпкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұфымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жананы тануға, өзіне сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағдыландыру;
- көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту.

Шама.

Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, биік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-карсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, биіктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тен, ені бойынша кең-тар, бірдей, тен, биіктігі бойынша биік-аласа, бірдей, тен, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздерімен белгілеу.

Коршаған ортамен таныстыру

- балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;
- отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;
- еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
- тірі және өлі табигат туралы білімдерін байту;
- табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлакка, мұрынға тықпау);
- табигатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

Құрастыру

- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалышықпен,

ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;

- өнер туындыларына, қоршаған шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;
- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу.

Құрастыру дағдыларын дамыту, негізгі құрылым бөлшектерін: текшелер, кірпіштер, цилиндрлер, үшбұрыштар, призмаларды ажыратып білуге, атаяу және қолдануға үрету, бұрын алынған дағдыларды: төсөу, бекіту, қою қолдана отырып, жана ғимараттар салу.

Сурет салу

- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;
- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.

Сурет салу кезінде карындашты, қылқаламды қатты қыслай, дұрыс ұстауды үрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуға ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суга шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сұртіп кептіруді үрету.

Мұсіндеу

- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;
- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.

Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мұсіндеу (ыдыстар, ойыншыктар).

Жапсыру

- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;
- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.

Желімдеудің техникасын үрету: желімді қылқаламға, мұқият жағып алу, жаймадағы дайын үлгіге жағу, желімнің қалдықтарын сұртуге майлышты қолдану.

Музыка

- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту;
- Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.

Музыка тындау.
Музыкалық ойыншыктар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сылдырмак) дыбысталуын ажыратып білуді жетілдіру.

Ән айту.

Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту).

Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.

Би кимылдарын орындау сапасын жақсарту: кезек-кезек екі аяқпен және бір аяқпен секіру. Заттармен және заттарсыз музыкалық шығарманың қарқыны мен сипатына сәйкес бір-бірден, жұппен ыргакты кимылдар орындау.

Қантар

Дене шынықтыру

- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту;
- негізгі кимыл түрлері: еңбектеу, өрмеледеу дағдыларын жетілдіру;
- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;
- кимылдарды белсенді орындауды дамыту және кимылдарды үйлестіру,
- дене жаттығуларына қызығушылыққа баулу;

- денсаулыкты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту;
- құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара он қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Еңбектеу, өрмелеу. 4-6 метр кашыктыққа тұра бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге қойылған тактай бойымен, арқаның, доғаның астымен (білктігі 40 сантиметр), көлбеке модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелеу, гимнастикалық қабырғага өрмелеу және одан түсу (білктігі 1,5 метр).

Жалпы дамытуши жаттығулар.

- допты бір-біріне басынан жогары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- оңға) бұрылу;
- солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта);
- аяқты көтеру және түсіру, аяқтарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);

Спорттық жаттығулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; биік емес төбеден сырғанау.

Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сактау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамақтану, жуыну кезінде қарапайым мінезд-құлық дағдыларын қалыптастыру.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылышын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Адамның денсаулығына пайдалы (көгөністер, жемістер, сут өнімдері) және зиянды тағамдар (тәттілер, бәліштер, тәтті газдалған сусындар) туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүруге үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дene жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік қорды байыту;
- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Кейбір дауыссыз (п-б, к-к) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нактылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сейлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту: баяу сейлеу, жаңылтпаштар айтуда.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (қыс мезгілі, ауа райы, қыс қызығы, қыс мезгілінің құралдары, қысқы тіршілік, орман, қыстайтын құстар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.

Байланыстырып сөйлеу.

Кейінкерлерді сипаттау үшін дауыс ырғағының мәнерлі қарапайым тәсілдерін колдану, таныс өртегілерді ойнауға және сахналауға ынталандыру, қызығушылығын ояту.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Қысқа тақпактар мен санамақтар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету.

Таныс өртегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын, олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағылданыру;
- көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.

Шама.

Екі затты өлшемі бойынша (ұзын-қысқа, білік-аласа, артық-кем) салыстыру. Өлшемдері қарама-қарсы және бірдей заттарды салыстыру, заттарды салыстыруда шаманың берілген белгісі бойынша (ұзындығы, ені, білктігі, жалпы шамасы бойынша) бір затты екінші затпен беттестіру және жанына қою тәсілдері арқылы салыстыру, салыстыру нәтижелерін ұзындығы бойынша ұзын-қысқа, бірдей, тең, ені бойынша кең-тар, бірдей, тең, білктігі бойынша білік-аласа, бірдей, тең, жалпы шамасы бойынша үлкен-кіші сөздермен белгілеу.

Коршаған ортамен таныстыру

- балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;
- отбасына, тұган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға

тәрбиелеу;

- енбектің нәтижесіне құрметпен карауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
- тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту;
- табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиадектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынга тықпау);
- табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.

Кұрастыру

- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
- өнер туындыларына, қоршаган шыныбы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;
- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және енбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу.

Кұрастырылатын құрылышты қарапайым сыйбаларға, суреттегі үлгісіне қарап зерттеуге және кірпіштерді, тақтайшаларды тігінен қатарға орналастырып, бір-бірімен мыңтап бекіту тәсілдерін қолданып, өз бетінше құрастыруға мүмкіндік беру, өзінің тұргызған құрылышын талдауға баулу.

Сурет салу

- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;
- казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Сурет салу кезінде қарындашты, қылқаламды катты қыспай, дұрыс ұстауды үйрету. Қылқаламмен бояуда оны бояуга ақырын батыруды, алынған артық бояуды құтының шетіне қылқаламды ақырын басынан басып, ағызып жіберіп бояуды, бояудың келесі түсін қолдану үшін қылқаламды басқа түске салмас бұрын жақсылап суга шайып алып қолдануды, жуылған қылқаламды жұмсақ матамен немесе қағаз майлышпен сүртіп кептіруді үйрету.

Мүсіндеу

- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;
- казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Кесектерді алақандарының арасында домалату, есу, жаю тәсілдері арқылы заттарды мүсіндеу (ыдыстар, ойыншыктар).

Жапсыру

- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;
- казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Балаларды ересектер дайындаған ірі және ұсақ элементтерді қағаз бетіне орналастыру және жапсыру арқылы ұжымдық композиция құрастыруға баулу.

Музыка

- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту;
- Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.

Музыка тыңдау.
Музыкалық ойыншыктар мен балалар музыка аспаптарының (барабан, металлофон) дыбысталуын ажыратада білуді жетілдіру.
Ән айту.
Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қарқында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипаттын жеткізу (көңілді, созып, ойнақы айту).
Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.

Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю корбандарап жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.

Айы

Ұйымдастырылған іс-әрекет

Ақпан

Дене шынықтыру

Ұйымдастырылған іс-әрекеттің міндеттері

- дene жаттыгуларын орындауға қызығушылықтарын ояту;
- негізгі қимыл түрлері: еңбектеу, өрмелуе дағдыларын жетілдіру;
- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;
- қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру,
- дene жаттыгуларына қызығушылықта баулу;
- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашпаңдықты дамыту;
- құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Еңбектеу, өрмелуе. 4-6 метр қашықтыққа турға бағытта, заттарды айналып және заттардың арасымен еңбектеу, еденге койылған тактай бойымен, арқаның, доғаның астымен (білктігі 40 сантиметр), көлбеу модуль бойымен, туннель арқылы еңбектеу; саты бойымен өрмелуе, гимнастикалық қабырғаға өрмелуе және одан түсу (білктігі 1,5 метр).

Жалпы дамытуши жаттыгулар.

- допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жакқа (солға- оңға) бұрылу;
- солға, оңға бұрылу (отырған қалыпта);
- аяқты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жаткан қалыпта);

Спорттық жаттыгулар.

Шанамен сырғанау. Шанамен бір-бірін сырғанату; білкемес тәбеден сырғанау.

Жұзу және гидроаэробика элементтері. Суға түсу, жүгіру, ойнау, суда билеу. Жұзуді үйрету (тиісті жағдайлар болған кезде).

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сактау қажеттігін білу.

Балаларды сыртқы келбеттің бақылауға үйрету; сабынды дүрыс қолдануды, қолды, бетті, құлакты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және кол орамалды пайдалануды үйрету.

Озіне-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Озіне-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киімдердегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Дене белсенділігі (тангеренгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қимылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.

Сауықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиги факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дene жаттыгуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін

орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байту;
- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- казақ халық ауызы әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Кейбір дауысыз (п-б, к-к, т-д) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (коршаған орта, мамандық түрлері, мамандықтардың құралдары, техника, жиһаз, денсаулық) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
- казақ халық ауызы әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу.

Қыска тақпактар мен санамактар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету.

Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.

Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырылыш танытуды үйрету.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы коршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын,
- олардың кеңістіктегі орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жағаны тануға, өзіне
- сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағылданыру;
- көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту.

Геометриялық фигурандар

Балаларды геометриялық фигурандармен: ушбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстау және көру тәсілдері арқылы аталған фигурандарды зерттеуге мүмкіндік беру.

Коршаған ортамен таныстыру

- балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;
- отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;
- еңбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету инштерін колдау;

- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту;
- табиғатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызга алмау, құмды шашпау, заттарды құлакқа, мұрынға тықпау);
- табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

Құрастыру

- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
  - өнер туындыларына, қоршаған шыныбы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;
  - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу.
- Құрастырган құрылышпен сюжетті ойыншыларды қолданып ойнату.

Сурет салу

- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;
  - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Бір заттың немесе түрлі заттардың суретін салуды қайталай отырып, қарапайым сюжеттік композициялар жасауға үйрету, тұтас қағаз парагына бейнені орналастыру, қызыл, сары, жасыл, көк, қара, ақ негізгі түстер мен олардың реңктерін (қызығылт, көгілдір, сұр) қолдану.

Мүсіндеу

- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;
  - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Бірнеше бөліктерді қосу, қысу, біріктіру арқылы өсімдіктерді және жануарларды мүсіндеу дағдыларын қалыптастыру.

Жапсыру

- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;
  - қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Жапсыруда табиғи материалдарды және қағазды түрлендіру әдістерін (жырту, умаждау, бұқтеу, қатпарлау) қолдану.

Музыка

- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту;
  - Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.
- Музыка тыңдау.**
Музыкалық ойыншылар мен балалар музыка аспаптарының (музыкалық балға, сырлышмақ, барабан, металлофон, маракас, асатаяқ, түяқ, сырнай) дыбысталуын ажыратада білуді жетілдіру.
Түрлі сипаттағы әндердің мазмұны мен көңіл күйін қабылдай білуді қалыптастыру; әннің мазмұнын түсіну.

Ән айту.

Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.

Музыкалық-ыргактық қозғалыстар.

Музыкалық шығармалар мен ертегі кейіпкерлерінің қимылдарын мәнерлі және эмоционалды жеткізу дағдыларын дамыту: аю корбандаң жүреді, қоян секіреді, құстар ұшады.

Наурыз

Дене шынықтыру

- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту;
- негізгі қимыл түрлері: секіру дағдыларын жетілдіру;

- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;
- қымылдарды белсенді орындауды дамыту және қымылдарды үйлестіру,
- дene жаттыгуларына қызығушылықта баулу;
- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шашшандықты дамыту;
- күрдастарымен қымылды ойындарды бірге ойнауға, өзара он қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Секіру. Тұрған орнында кос аяқпен, 2-3 метр қашықтыққа алға қарай

жылжып, құрсаудан құрсауға, заттарды айналып және заттардың арасымен секіру, 15-20 сантиметр биіктікten секіру, ілініп тұрған затқа қолды тигізіп, тұрған орнынан жоғары секіру, сзықтан секіру, тұрған орнынан ұзындыққа 40 сантиметр қашықтыққа секіру.

Жалпы дамытуши жаттыгулар.

Кеудеге арналған жаттыгулар:

- допты бір-біріне басынан жоғары (артқа және алға) беру, жан-жаққа (солға- онға) бұрылу;
- солға, онға бұрылу (отырган қалыпта);
- аяқты көтеру және түсіру, аяктарды қозғалту (шалқасынан жатқан қалыпта);
- аяқты бұғу және созу (бірге және кезекпен), шалқасынан жатқан қалыптан бұрылып, етпетінен жату және керісінше; иықтарды жоғары көтеріп, қолды жан- жаққа созып енкею (етпетінен жатқан қалыпта).

Мәдени-гигиеналық дағдылар

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлышқа дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлакты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртууді, орамалды орнына ілуді, таракты және кол орамалды пайдалануды үйрету.

Устел басында мәдениетті тамактану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны, майлышты дұрыс қолдану; наңды үгітпеу, тамакты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Дене белсенділігі (танертенгі жаттығу, шынықтыру, спорттық және қымылды ойындар) мен үйқының пайдасы туралы түсінік қалыптастыру.

Шынықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүре үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзақтығын қамтамасыз ету. Серуенде қымылды ойындар мен дene жаттыгуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттыгулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттыгуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды колдану арқылы сөздік қорды байыту;
- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Кейбір дауыссыз (п-б, к-к, т-д, ж-ш,) дыбыстарды анық айту, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, сөйлеу каркынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айту.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (көктем мезгілі, ауа райы, көктем мерекелері, наурыз мерекесі, салт-дәстүр) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байыту.

Балаларға тұсай кесу дәстүрімен таныстыру арқылы олардың алғашқы қадамы ересектерді қуанышқа бөлөйтінін жеткізу және оларды ересектердің жақсы көретінін білдіру, дәстүрге байланысты балалармен ән айту, би билету, жұмбак шешкізу, жаңылтпаш, санамақ айтқызу, сөздік қорларын жаңа сөздермен байыту.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу.

Қысқа тақпактар мен санамактар, жаңылтпаштарды жатқа айтуды үйрету.

Таныс ертегілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұраптарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.

Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырылғы танытуды үйрету.

Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ырғағы мен мәнерлігін оларға еліктең, жеткізуі үйрету.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұфымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын,
- олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне
- сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағыландыру;
- көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық киялдауды дамыту.

Геометриялық фигуралар.

Балаларды геометриялық фигуралармен: үшбұрыш, шаршы, дөңгелекпен таныстыру, ұстай және көру тәсілдері арқылы аталаған фигураларды зерттеуге мүмкіндік беру.

Коршаған ортамен таныстыру

- балаларды коршаған ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;
- отбасына, туган өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға

тәрбиелеу;

- еңбектің нәтижесіне құрметпен қараша тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
- тірі және өлі табигат туралы білімдерін байыту;
- табигатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жиадектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сүмен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынга тықпау);
- табигатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.

Құрастыру

- балалардың қалауды бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алақанмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;

- өнер туындыларына, қоршаган шыныбы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;

- бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбекқорлыққа, ұқыптылыққа баулу.

Ұжымдық құрылыш жасауға баулу, алдын ала келісе отырып, құрылыш боліліктерін жеке дайындау, өздерінің құрастырыған бұйымдарын біріктіре отырып, дайын болған құрылышпен бірге ойнату.

Сурет салу

- карапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, көз бен колдың үйлесімін дамыту;

- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Қазақ ою-өрнектерінің карапайым элементтерін қайталап салуға баулу.

Мүсіндеу

- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;

- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Қазақ халқының әшекей бұйымдарымен (білеziк, жүзік, балдақ, сырға, тұмар) таныстыру. Мүсіндеу тәсілдерін қолдана отырып, өзіне ұнаган бұйымдарды мүсіндеу, оларды таяқшамен безендіру.

Жапсыру

- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату;

- қазақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-колданбалы өнерімен таныстыру.

Қазақ халқының ұлттық ыдыс-аяқтарымен, тұрмыстық заттарымен таныстыру. Ұнаган дайын заттардың пішіндерін қазақ оюларының карапайым элементтерімен безендіру. Заттардың пішіні мен олардың түсі туралы білімді бекіту.

Музыка

- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту;

Музыканы эмоционалды қоңыр-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.

Музыкалық шығарманы иллюстрациялармен салыстыра білуді қалыптастыру.

Ән айту.

Аспаптың сүйемелдеуіне, ересектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.

Музыкалық ыргактық қозғалыстар.

Қазақ халқының би өнерімен таныстыру. Музыкалық сүйемелдеумен қазақ би қимылдарының қарапайым элементтерін орындау, ойындарда таныс би қимылдарын қайталуа.

Сәүіп

Дене шынықтыру

- дене жаттығуларын орындауға қызығушылықтарын ояту;

- негізгі қымыл түрлері: сапқа тұру, кайта сапқа тұру қарапайым дағдыларын жетілдіру;
- мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру;
- қымылдарды белсенді орындауды дамыту және қымылдарды үйлестіру,
- дene жаттыгуларына қызығушылықта баулу;
- денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дene сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту;
- құрдастарымен қымылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу;
- спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету.

Сапқа тұру, кайта сапқа тұру. Бірінің артынан бірі сапқа тұру, бір-бірінің жанына сапқа тұру, шенберге тұру (көзбен бағдарлау бойынша). Саптағы, шенбердегі өз орнын табуға үйрету.

Жалпы дамытуши жаттығулар.

Аяққа арналған жаттығулар:

- аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артқа қою;
- қолдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты төмөн иіп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру;

Спорттық жаттығулар

Велосипед тебу. Ұш дөңгелекті велосипедті тұра, шенбер бойымен, онға және солға бұрылып тебу.

Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру.

Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дүрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және қол орамалды пайдалануды үйрету.

Үстел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шайқасықты, шанышқыны, майлышты дүрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамакты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмытылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киіміндегі олқылықтарды байқауға, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішу құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Дене мүшелері мен ағза жүйесін нығайтатын жаттығулармен таныстыру.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сөйлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұрақтарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытуши ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байту;
- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқынын өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (ғарыш, жер-Ана, көктемгі ағаштар) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сөйлеуге баулу;
  - казақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
  - карым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу.
- Кыска тәқпактар мен санамактар, жаңылтпаштарды жатка айтуды үйрету.
Таныс ертеғілер мен шағын шығармалардың мазмұны бойынша сұрақтарға жауап беруді және мазмұнын өз бетінше қайталап айтуды үйрету.
Сюжетті эмоционалды қабылдауды, кейіпкерлерге жанашырылқ танытуды үйрету.
Әдеби шығарма кейіпкерлерінің дауыс ыргагы мен мәнерлігін оларға еліктеп, жеткізуі үйрету.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаган орта заттарының санын, пішінін, шамасын,
- олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне
- сенімділікке баулу;
- команда жұмыс істей білуге дағдыландыру;
- көрнекі-кимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.

Кеңістікті бағдарлау.

Өзінің дene мүшелерін бағдарлау және осыған байланысты өзіне қатысты кеңістік бағыттарын анықтау: үстінде-астында, алдында-артында, оң-сол.

Коршаган ортамен таныстыру

- балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;
- отбасына, тұған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;
- енбектің нәтижесіне құрметпен қарауға тәрбиелеу, көмек көрсету ниеттерін қолдау;
- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байыту;
- табиғатта қауіпсіздікті сактау (саңырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау);
- табиғатқа сүйіспеншілікке және қамқорлық жасауға баулу.

Құрастыру

- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алаканмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
  - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;
  - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және енбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу.
- Құрастыруда бөлшектерді орналастыру және кірпіштерді қалау, пластиналарды тік бағытта және көлденен орналастыру тәсілдерін қолдану, ірі және ұсақ құрьылыш материалдарынан, үлгі бойынша, ойдан құрастыру.

Сурет салу

- қарапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағыларын қалыптастыру, көз бен қолдың үйлесімін дамыту;
  - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Құмға таяқшалармен, асфальтқа бормен, өз бетінше ойдан сурет салуға мүмкіндік беру.

Мұсіндеу	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, үйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Жеке жұмыстарын ұжымдық композицияларға біріктіру дағдыларын қалыптастыру.</p>
Жапсыру	<ul style="list-style-type: none"> - бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым қатынас орнату; - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру. <p>Геометриялық фигуралардың (дөңгелек, шаршы, үшбұрыш) ортасына, бұрыштарына дайын ою-өрнектерді жапсыру арқылы киіз, кілем, көрле, алаша орамал жасау.</p>
Музыка	<ul style="list-style-type: none"> - музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен қиялдауын дамыту; Музыканы эмоционалды қөңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру. <p>Музыка тыңдау. Балалар аспаптарының, музыкалық ойыншылардың дыбысталуын ажыратуға үйрету; оларды аттай білу. Ересектердің орындаудағы және аудио-бейнежазбадан музыка тыңдауға үйрету.</p> <p>Ән айту. Ән айту дағдыларын дамытуға ықпал ету: ре (ми) — ля (си) диапазонында, барлығымен бір қаркында әнді таза айту, сөздерді анық айту, әннің сипатын жеткізу (қөңілді, созып, ойнакы айту).</p> <p>Музыкалық-ыргактық қозғалыстар. Балалардың билейтін музыкаға сәйкес би қимылдарын өз бетінше орындауды, таныс би қимылдарын ойындарда қолдануына мүмкіндік беру.</p> <p>Балалар музыкалық аспаптарында ойнау.</p>
Мамыр	<p>Дене шынықтыру</p> <ul style="list-style-type: none"> - дене жаттыгуларын орындауға қызығушылықтарын ояту; - негізгі қимыл түрлері: ыргакты жаттыгулар дағдыларын жетілдіру; - мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру; - қимылдарды белсенді орындауды дамыту және қимылдарды үйлестіру, - дене жаттыгуларына қызығушылықта баулу; - денсаулықты нығайтуға ықпал ететін дене сапаларын: ептілік пен шапшаңдықты дамыту; - құрдастарымен қимылды ойындарды бірге ойнауға, өзара оң қарым-қатынас жасауға баулу; - спорттық жабдықтарды қолдануда қауіпсіздікті қамтамасыз ету. <p>Ыргактық жаттыгулар. Таныс, бүрін үйренген жаттыгуларды және қимылдарды музыканың сүйемелдеуімен орындау. Аяққа арналған жаттыгулар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аяқтың ұшына көтерілу, аяқты алға қарай қою, аяқты жан-жаққа, артика қою; - колдарды алға созып, жартылай отыру, тізені қолмен ұстап, басты тәмен іп, кезекпен тізені бүгіп, аяқты көтеру; - отырып құм салынған қапшықтарды аяқтың бақайларымен қысып ұстау, таяқтың, білікшенің (диаметрі 6-8 сантиметр) бойымен қосалқы қадаммен журу. <p>Мәдени-гигиеналық дағдыларды қалыптастыру. Күнделікті өмірде гигиеналық дағдыларды сактау қажеттігін білу. Тамақтанар алдында қолды жуу, таңертең және кешке тісті тазалау дағдыларын қалыптастыру.</p>

Мәдени-гигиеналық дағдыларды жетілдіру, тамактану, жуыну кезінде қарапайым мінез-құлық дағдыларын қалыптастыру. Балаларды сыртқы келбетін бақылауға үйрету; сабынды дұрыс қолдануды, қолды, бетті, құлақты тазалап жууды, жуынғаннан кейін құрғатып сұртуді, орамалды орнына ілуді, тарақты және кол орамалды пайдалануды үйрету. Устел басында мәдениетті тамақтану дағдыларын қалыптастыру: ас қасық пен шай қасықты, шанышқыны, майлышты дұрыс қолдану; нанды үгітпеу, тамақты ауызды жауып, шайнау, ауызды толтырып сөйлемеу.

Өзін-өзі қызмет көрсету дағдылары.

Өзін-өзі қызмет көрсетуге деген ұмтылысын қолдау: белгілі реттілікпен киінуге және шешінуге, тісті тазалауға, ұқыптылыққа, киімдегі олқылықтарды байқауга, оларды ересектің көмегімен немесе өз бетінше реттеуге, ас ішү құралдарын орнымен қолдануға баулу.

Салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастыру.

Өзінің денсаулық жағдайы туралы ересектерге айту, науқастанған кезде дәрігерге қаралып, емделу қажеттігін білу.

Шынықтыру-шынықтыру шаралары.

Балалардың денсаулығын және жергілікті жағдайларды ескере отырып, табиғи факторлар: ауа, күн, суды пайдалана отырып, шынықтыру шараларының кешенін жүзеге асыру.

Балаларды үй-жайда женіл киіммен жүргүте үйрету. Күн тәртібіне сәйкес олардың таза ауада болу ұзактығын қамтамасыз ету. Серуенде қимылды ойындар мен дene жаттығуларына қатысуға қызығушылықты арттыру.

Шынықтыру шараларын жүргізуде балалардың денсаулық жағдайын ескере отырып, жеке тәсілді жүзеге асыру. Шынықтыру шараларын жүргізу, жаттығулар мен массаж жасау.

Күн тәртібіне сәйкес балалардың күнделікті таза ауада болуын қамтамасыз ету. Ересектің көмегімен шынықтыру тәсілдерін орындау дағдыларын қалыптастыру. Тыныс алу жаттығуларын жасау.

Сөйлеуді дамыту

- балаларды өз бетінше сейлеуге үйрету;
- тұрлі балалар әрекетінде балалардың бір-бірімен сөйлесуіне жағдай жасау; әрбір баланың қызығушылығына мән беру, сұраптарына жауап беру, жеке сөйлесу;
- дидактикалық және дамытушы ойындарды, жаттығуларды қолдану арқылы сөздік қорды байту;
- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
- артикуляциялық және дауыс аппаратының, есту қабілетінің дамуына ықпал ету;
- қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
- қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;

Сөйлеудің дыбыстық мәдениеті.

Дауысты (а, ә, е, о, ү) және кейбір дауыссыз (п-б, к-қ, т-д, ж-ш, с-з) дыбыстарды анық айтуда, дыбыстардың артикуляциясын нақтылау және бекіту, артикуляциялық аппаратты дамыту, сөйлеу қарқының өзгерту қабілетін дамыту: баяу сөйлеу, жаңылтпаштар айтуда.

Сөздік қор

Балалардың сөздік қорын ойындар мен ойын жаттығулары арқылы кеңейту, сөздік қорды заттардың сапасы мен қасиеттерін білдіретін, заттарды жалпы (бейбітшілік қорғанында, табиғаттың гүлденеуді, көктемгі егістік, жаз мезгілі) және ерекше белгілері бойынша жалпылаушы сөздермен байту.

Көркем әдебиет

- шешендікке, әдеби тілде сейлеуге баулу;
  - қазақ халық ауыз әдебиеті шығармаларымен, салт-дәстүрлерімен, мәдениетімен таныстыру;
  - қарым-қатынас мәдениетіне, көркем қабылдау мен эстетикалық талғамға тәрбиелеу;
- Ересектермен бірге ертегілерді, қарапайым көріністерді ойнауға, бірлескен ойындарға қатысуға ықпал ету, онда жеке репликаларды, кейінкерлердің эмоционалды образын беруге баулу.

Математика негіздері

- қарапайым математикалық ұғымдарды қалыптастыру;
- бақылау арқылы қоршаған орта заттарының санын, пішінін, шамасын,
- олардың кеңістікте орналасуын ажыратуға үйрету;
- заттарды зерттеуге қызығушылықты ояту, жаңаны тануға, өзіне
- сенімділікке баулу;
- командада жұмыс істей білуге дағылданыру;
- көрнекі-қимылдық ойлауды және шығармашылық қиялдауды дамыту.

Уақытты бағдарлау.

Карама-карсы тәулік бөліктерін бағдарлау: күндіз-түнде, таңтерен-кешке.

Коршаган ортамен таныстыру

- балаларды коршаган ортадағы заттардың атауларымен және олардың міндеттерімен таныстыру, таныс заттарды ажыратуға үйрету;

- отбасына, туған өлкесіне, Отанға деген сүйіспеншілікке, ересектерге құрмет көрсете білуге, кішілерге жанашыр болуға тәрбиелеу;
- еңбектің нәтижесіне құрметпен карауға тәрбиелеу, көмек көрсете ниеттерін колдау;
- тірі және өлі табиғат туралы білімдерін байту;
- табиғатта қауіпсіздікті сактау (санырауқұлактар мен жидектер жемеу, жануарларға тиіспеу);
- құммен, сумен, қармен, ұсақ заттармен ойындарда қауіпсіз әрекет ету дағдыларын қалыптастыру (оларды ауызға алмау, құмды шашпау, заттарды құлаққа, мұрынға тықпау);
- табиғатқа сүйіспеншілікке және қамкорлық жасауға баулу.

Құрастыру

- балалардың қалауы бойынша материалдарды, бейнелеу техникасын (саусақпен, алаканмен, мактамен, сазбалшықпен, ермексазбен, қағазбен) таңдауға мүмкіндік беру;
  - өнер туындыларына, қоршаган шынайы әлемнің эстетикалық жағына қызығушылықты тәрбиелеу;
  - бейнелеу әрекеті барысында қауіпсіздікті сактауға және еңбеккорлыққа, ұқыптылыққа баулу.
- Ойнап болғаннан кейін бөлшектерді жинауға, қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауға, ұқыптылыққа баулу.

Сурет салу

- карапайым заттарды, құбылыстарды, пішіндерді, түстерді, бөліктердің орналасуын бере отырып, бейнелеу дағдыларын қалыптастыру, кез бен қолдың үйлесімін дамыту;
  - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Сурет салуда қауіпсіздікті сактауға, ұқыптылыққа баулу.

Мүсіндеу

- бейнелеу әрекетін балалардың қызығушылықтарын ескере отырып, ұйымдастыру, балаларға бейнелейтін заттарды өз бетінше зерттеуге мүмкіндік беру;
  - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Мүсіндеу барысында қауіпсіздікті сактауға, ұқыпты болуға баулу.

Жапсыру

- бейнелеу әрекеті мен оның нәтижесіне эмоционалды жағымды қарым катынас орнату;
  - казақ халқының өнер туындыларымен, сәндік-қолданбалы өнерімен таныстыру.
- Жапсыру барысында қауіпсіздік техникасы ережелерін сактауға, ұқыпты болуға баулу.

Музыка

- музыкаға, бейнелеу өнеріне қызығушылықты қалыптастыру, шығармашылық ойлауы мен киялдауын дамыту;
- Музыканы эмоционалды көңіл-күймен қабылдауға баулу. Музыкалық жанрлар: ән, би, маршпен таныстыру.
- Музыка тындау.**
- Ерессектердің орындауындағы және аудио-бейнежазбадан музыка тындауға үйрету.
- Музыкалық шығарманың көркем құралдарын: дауысы (ақырын-қатты), қарқыны (жылдам-баяу), көңіл-күйі (мұнды, көңілді) байқауға үйрету.

Ән айту.

Аспаптың сүйемелдеуіне, ерессектердің дауысына ілесе отырып, олармен бірге ән айту, әнді бірге бастап, бірге аяқтау.

Музыкалық-ырғактық қозғалыстар.

Балаларды музыкалық аспаптармен: сыйызғы, металлафон, қонырау, сылдырмақ, маракас және барабанмен, сондай-ақ олардың дыбысталуымен таныстыру.

Балаларға арналған музыкалық аспаптарда және металлофонда (бір пластинада) ырғақпен қағып ойнаудың қарапайым дағдыларын менгеруге ықпал ету.